

Sygnatura akt VIII Ga 263/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 września 2016 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Woźniak

Sędziowie: SO Anna Budzyńska

SR del. Rafał Lila (spr.)

Protokolant: stażysta Paulina Rynkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 23 września 2016 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa A. D. (1)

przeciwko (...) spółce akcyjnej w S.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 17 grudnia 2015 roku, sygnatura akt V GC 633/15

I. zmienia zaskarżony wyrok w całości w ten sposób, że oddala powództwo i zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 600 zł (sześćset złotych) tytułem kosztów postępowania;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 630 zł (sześćset trzydzieści złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSR del. R. L. SSO A. W. SSO A. B.

Sygn. akt VIII Ga 263/16

UZASADNIENIE

Powód A. D. (1) wystąpił z pozwem przeciwko (...) spółce akcyjnej w S. domagając się zapłaty 1.599 zł z odsetkami i kosztami procesu. W uzasadnieniu podniósł, że strony łączyła umowa ubezpieczenia tabletu Samsung (...) G. (...) 16 GB white. W dniu 16 września 2014 r. do domu powoda ktoś się włamał kradnąc wspomniany tablet. Wobec tego, że pozwany odmawiał wypłaty odszkodowania negując wystąpienie kradzieży z włamaniem powód zdecydował się na poszukiwanie ochrony na drodze postępowania sądowego.

W dniu 24 lipca 2015 r. referendarz sądowy wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (sygn. akt V GNc 1153/15).

Pozwana (...) spółka akcyjna w S. zaskarżyła nakaz zapłaty w całości żądając oddalenia powództwa oraz zasądzenia na jej rzecz kosztów procesu. Argumentując wskazała, że przeprowadziła postępowanie likwidacyjne i ustaliła, że

zgodnie z treścią łączącej strony umowy ochroną ubezpieczeniową nie są objęte szkody powstałe wskutek kradzieży bez włamania. Zgodnie z treścią § 3 pkt 6 Warunków (...) (WU) kradzież z włamaniem stanowi zabór ubezpieczonego sprzętu, którego sprawca dokonał z zamkniętego pomieszczenia, to jest domu/mieszkania/siedziby ubezpieczonego, przy użyciu siły i/lub narzędzi, pokonując istniejące zabezpieczenia. Pozwana nie zakwalifikowała zdarzenia, na skutek którego doszło do utraty tabletu, jako spełniającego znamiona kradzieży z włamaniem.

Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim, w sprawie o sygn. akt V GC 633/15, wyrokiem z dnia 17 grudnia 2015 r., zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.599 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 01 czerwca 2015 r. Nadto zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 30 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych i kwotę 617 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd ustalił, że powód prowadzi działalność gospodarczą, w ramach której, w dniu 06 grudnia 2013 r., kupił tablet Samsung (...) G. (...) 16 GB white.

T. został ubezpieczony w (...) spółce akcyjnej w S.. Okres ubezpieczenia określono od dnia 06 grudnia 2013 r. do dnia 05 grudnia 2016 r., a sumę ubezpieczenia oznaczono na 1.599 zł. Ochroną ubezpieczeniową nie zostały objęte szkody powstałe wskutek kradzieży bez włamania.

W dniu 16 września 2014 r. pomiędzy godziną 8:30 a 11:30, w domu jednorodzinnym w W. przy ul. (...), nieznanemu sprawcy rozciął moskitierę, a następnie przez uchylone skrzydło dwuskrzydłowego okna otworzył zamknięte drugie skrzydło i w ten sposób dostał się do wnętrza domu, skąd zabrał w celu przywłaszczenia należący do A. D. (1) tablet Samsung G. N.. Moskitiera zamontowana na oknie wykonana była z grubej siatki, metalu powlekanego tworzywem. Posesja była zamknięta, ogrodzona płotem wykonanym ze stali. Włamywacz musiał pokonać ogrodzenie.

Na wniosek (...) spółka akcyjna w S. przeprowadziło postępowanie likwidacyjne.

Pismem z dnia 26 września 2014 r. ubezpieczyciel poinformował, że wobec ustalenia, iż do utraty tabletu doszło wskutek kradzieży bez włamania, odmawia wypłaty odszkodowania.

Śledztwo w sprawie włamania do domu A. D. (1) prowadzone przez Komisariat Policji w W. zostało umorzone postanowieniem z dnia 22 stycznia 2015 r. wobec niewykrycia sprawcy.

Pismem z dnia 08 maja 2015 r. A. D. (1) wezwał (...) spółkę akcyjną w S. do wypłaty w terminie, do dnia 31 maja 2015 r., odszkodowania w wysokości 1.599 zł.

W odpowiedzi ubezpieczyciel podtrzymał uprzednią decyzję.

Sąd Rejonowy prezentując motyw, które doprowadziły go do uwzględnienia powództwa w całości wyjaśnił, że podstawę roszczenia stanowił przepis art. 805 k.c. Wskazał, że prawa i obowiązki stron umowy ubezpieczenia wynikały również z Warunków (...), wydawanych na podstawie art. 12 ust. 3 ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

Sąd wywodził, że udowodnienie wystąpienia wypadku ubezpieczonego obciążało poszkodowanego, który ciężarowi temu podołał. Bezsprzeczonym w sprawie pozostawało, że w dniu 06 grudnia 2013 r. powód kupił tablet Samsung G. N., który następnie ubezpieczył u pozwanej z sumą ubezpieczenia 1.599 zł. Ubezpieczenie obowiązywało w okresie od 06 grudnia 2013 r. do 05 grudnia 2016 r. Ubezpieczenie nie obejmowało szkody powstałej wskutek kradzieży bez włamania. W dniu 16 września 2014 r. w godzinach pomiędzy 8:30 a 11:30 w domu jednorodzinnym w W. przy ul. (...) nieznanemu sprawcy rozciął moskitierę, a następnie wykorzystując uchylone okno otworzył drugie skrzydło okna przez które, dostał się do wnętrza domu, skąd zabrał w celu przywłaszczenia należący do A. D. (1) przedmiotowy tablet.

Sąd odwołując się do treści § 3 pkt 6 WU przyjął, że powód wykazał, a pozwana nie zaprzeczyła, aby zamontowana w oknie domu jednorodzinnego, z którego skradziono przedmiot ubezpieczenia, moskitiera wykonana była z grubej siatki, metalu powlekanego tworzywem, a posesja była zamknięta i ogrodzona. Oznacza to, że powód wykazał

przesłanki kwalifikujące zdarzenie z dnia 16 września 2014 r. jako kradzież z włamaniem. W przekonaniu Sądu pomieszczenie, w którym znajdował się skradziony tablet było zamknięte i zabezpieczone moskitierą wykonaną z grubej siatki - metalu powlekanego tworzywem. Sprawca dostał się do wnętrza po przecięciu moskitiery przy użyciu narzędzi. Sama posesja powoda ogrodzona była stalowym ogrodzeniem, które także musiało zostać pokonane na drodze do wnętrza domu.

O kosztach Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., zasądzając od pozwanej na rzecz powoda kwotę 30 zł tytułem opłaty od pozwu oraz kwotę 617 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Apelację od wyroku wywiodła pozwana, która zaskarżyła go w całości. Domagała się zmiany wyroku przez oddalenie powództwa. Nadto wniosła o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Alternatywnie żądała uchylecia wyroku w całości i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu w Gorzowie Wielkopolskim do ponownego rozpoznania i zasądzenia od powoda kosztów postępowania prowadzonego na skutek apelacji wniesionej przez pozwaną, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

1) naruszenie przepisów postępowania, tj. przepisu art. 217 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego przez nieuwzględnienie okoliczności faktycznych wskazanych przez pozwaną w odpowiedzi na pozew i dalszym piśmie procesowym dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej,

2) naruszenie przepisów postępowania, tj. przepisu art. 233 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego przez:

- poczynienie błędnych, dowolnych wniosków w kontekście zebranego materiału dowodowego i stanu faktycznego sprawy, w szczególności wysnucie nieuprawnionego wniosku, że wobec braku zaprzeczenia pozwanej co do materiału, z którego wykonano moskitierę oraz zamknięcia i ogrodzenia posesji, na której stał dom, z którego dokonano kradzieży, powód wykazał przesłanki pozwalające określić zdarzenie z 16 września 2014 r. jako kradzież z włamaniem opisaną w wiążących strony warunkach ubezpieczenia,

- przez poczynienie ustaleń sprzecznych z treścią wiążących strony Warunków (...), a także sprzecznych z zasadami logiki oraz doświadczenia życiowego i przyjęcie, że skoro powód miał zamontowaną moskitierę oraz ogrodzone podwórze to oznacza, że pomieszczenie, z którego dokonano kradzieży było zamknięte i zabezpieczone przed dostępem osób nieuprawnionych,

3) naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 805 Kodeksu cywilnego w zw. z art 65 k.c. oraz postanowień Warunków (...) symbol (...)01/11, w tym w szczególności § 3 pkt. 6 WU przez wskazanie, że doszło do zdarzenia objętego umową ubezpieczenia pomimo wskazania, że złodziej dostał się przez otwarte okno,

4) naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 353¹ Kodeksu cywilnego przez pominięcie faktu dobrowolności umowy ubezpieczenia i możliwości zawarcia przez powoda umowy obejmującej swym zakresem odpowiedzialność ubezpieczyciela za szkodę powstałą na skutek kradzieży zwykłej.

W odpowiedzi na apelację powód zażądał jej oddalenia i zasądzenia od pozwanej kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie przed sądem drugiej instancji. Uzasadnienie stanowiło afirmację ustaleń i wniosków Sądu Rejonowego. Polemika zasadzała się na założeniu, że pojęcie „kradzieży z włamaniem” nie może być interpretowane w zależności od dziedziny i charakteru zawieranej umowy. W przekonaniu powoda jest to pojęcie uniwersalne i kodeksowe, a nie umowne. Stąd wywodził, że należy je rozumieć zgodnie z treścią art. 279 § 1 k. k. według którego włamaniem jest zarówno pokonanie przeszkody przy zastosowaniu siły fizycznej, jak i bez jej użycia. Włamanie sprowadza się nie tylko do fizycznego uszkodzenia lub zniszczenia bariery chroniącej dostęp do rzeczy, lecz polega na zachowaniu, którego podstawową cechą jest nieposzanowanie woli dysponenta rzeczy zabezpieczenia jej przed innymi osobami. Istotą zabezpieczenia nie jest uczynienie całkowicie niemożliwym dostęp osobom nieuprawnionym do zabezpieczonego

przedmiotu w taki sposób, iż dostęp ten jest możliwy jedynie dzięki zastosowaniu siły fizycznej lub specjalnych środków technicznych, lecz stworzenie zewnętrznej bariery jednoznacznie sygnalizującej, że celem jej zainstalowania było wykluczenie dostępu do tych przedmiotów przez osoby nieuprawnione.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja okazała się uzasadniona.

Sąd Rejonowy zastosował właściwe przepisy prawa materialnego i prawidłowo przeprowadził postępowanie dowodowe.

Nie można jednak zgodzić się z oceną prawną rozpoznanych okoliczności, istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Słusznie zarzucała pozwana, że Warunki (...), stanowiące integralną część umowy ubezpieczenia, zawierają definicję kradzieży z włamaniem. Stosownie do § 3 pkt 6 WU, kradzież z włamaniem stanowi zabór ubezpieczonego sprzętu, którego sprawca dokonał z zamkniętego pomieszczenia, to jest domu/mieszkania/siedziby ubezpieczonego, przy użyciu siły i/lub narzędzi, pokonując istniejące zabezpieczenia. Powyższe stanowi definicję zdarzenia, z którym wiąże się ochrona ubezpieczeniowa pozwanej. Nie ma żadnych przeszkód, aby strony, w ramach swobody kontraktowej, umownie oznaczyły wypadek ubezpieczeniowy. Strony mają prawo ułożyć stosunek prawny wedle własnego uznania, co w przypadku umów ubezpieczenia dobrowolnego oznacza swobodę ukształtowania zarówno zakresu ochrony ubezpieczeniowej, jak i przesłanek jej udzielenia. Łączy się z tym także swoboda zdefiniowania zdarzeń i okoliczności ich zaistnienia, od których zależy powstanie odpowiedzialności ubezpieczyciela lub też wysokość świadczenia. Należy wówczas respektować postanowienia umowy, operując określonymi słowami lub też sformułowaniami w takim znaczeniu, jakie nadały im strony, konstruując definicję na potrzeby określonej umowy. Należy tak czynić nawet wówczas, gdyby były to definicje o odmiennym lub węższym znaczeniu, niż to, które wynika z ustawy operującej pojęciami tożsamymi, lecz do umowy nie mającej zastosowania. Wprowadzenie do umowy definicji tzw. autonomicznych, a zatem nie pokrywających się z definicjami ustawowymi jest dopuszczalne i wiąże strony takiego stosunku prawnego.

Jeśli kradzież z włamaniem została objęta definicją umowną, to należało badać, czy wystąpiło zdarzenie o znamionach ustalonych w tej umownie. W tym zakresie należy dostrzec, że stosownie do Warunków (...) kradzież z włamaniem, to zabór mienia z zamkniętego pomieszczenia, to jest domu, dokonany przy użyciu m.in. narzędzi przez pokonanie zabezpieczeń. W tym też kontekście należało rozważyć, czy naruszona bariera (moskitiera) stanowiła zabezpieczenie oraz czy kradzieży dokonano z zamkniętego pomieszczenia. Zdaniem Sadu Okręgowego nie każdy element domu, czy mieszkania stanowi zabezpieczenie. Zabezpieczenie stanowi element jednoznacznie sygnalizujący, że celem jego zainstalowania/montażu było wykluczenie dostępu przez osoby nieuprawnione. Ważny jest zatem cel, dla którego ustanowiona została, przełamana przez zachowanie sprawcy zaboru rzeczy, przeszkoda.

W okolicznościach przedmiotowej sprawy trudno wywodzić, że zamontowanie w oknie moskitiery miało stworzyć zewnętrzną barierę, jednoznacznie sygnalizującą, że celem tego rozwiązania jest wykluczenie dostępu do wnętrza osobom nieuprawnionym.

W szczególności takie przeznaczenie moskitiery nie wynika z zeznań świadka A. D. (2), która składając zeznania wyraziła przekonanie, że nie można było wejść do domu, bo okno było tylko uchylone (k. 109). Poszkodowany natomiast lakonicznie stwierdził, że w jego opinii do rozcięcia siatki, która jest barierą ochronną zostało użyte narzędzie (k. 109). Powód nie rozwinął, jak rozumie ową barierę, tzn. nie wyjaśnił przed czym i co ona miała chronić.

Skarżąca trafnie podnosiła, że w istocie moskitiera stanowi zasłonę z gęstej siatki, a celem jej zamontowania jest zapewnienie ochrony przed insektami (moskitami). Kwestia sposobu zamontowania siatki, rodzaj materiału, z którego jest ona wykonana ma znaczenie drugorzędne. Moskitiera, co do zasady, nie służy zabezpieczeniu pomieszczeń przed dostępem osób nieuprawnionych.

Bez znaczenia także dla sprawy pozostaje przywołana przez Sąd Rejonowy okoliczność, że sprawca zaboru mienia przedostał się na teren posesji poszkodowanego pokonując ogrodzenie. Z przytoczonej definicji kradzieży z włamaniem wynika, że ochroną objęty jest zabór ubezpieczonego sprzętu, którego sprawca dokonał z zamkniętego pomieszczenia, to jest domu/mieszkania. Nieistotne jest natomiast, czy teren na którym znajduje się ów dom/mieszkanie był ogrodzony.

Skoro zamontowanie moskitiery nie zostało przeprowadzone w celu ustanowienia przeszkody przed dostępem do domu osób nieuprawnionych, to nie można przypisać jej cech zabezpieczenia. Tym samym zdarzenie, do którego doszło w dniu 16 września 2014 r. nie stanowiło kradzieży z włamaniem zdefiniowanej Warunkami (...), co w konsekwencji zwalnia pozwaną od odpowiedzialności ubezpieczeniowej. Stosownie bowiem do treści § 8 ust. 1 pkt 1 tych Warunków, ochroną ubezpieczeniową nie są objęte szkody bezpośrednio powstałe m.in. wskutek kradzieży bez włamania.

Poszkodowany potwierdził podpisem polisę (k. 10), obejmującą oświadczenie, że umowa ubezpieczenia sprzętu gospodarstwa domowego, została zawarta na podstawie Warunków (...). A. D. (1) składając podpis po tym dokumentem potwierdził także, że przed zawarciem tej umowy otrzymał Warunki (...), zapoznał się z ich postanowieniami i w pełni je akceptuje.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., należało zaskarżony wyrok zmienić.

R. rozstrzygnięcie, sprowadzające się do oddalenia powództwa, wymagało również zmiany orzeczenia w przedmiocie kosztów procesu. Kierując się wyrażoną w Kodeksie postępowania cywilnego, w zakresie tych kosztów, zasadą odpowiedzialności za jego wynik oraz mając na uwadze, że powód w całości przegrał spór, na podstawie art. 98 § 1 i 3 oraz art. 108 § 1 tegoż Kodeksu, należało obciążyć go kosztami poniesionymi przez przeciwnika procesowego. Koszty poniesione przez pozwaną w postępowaniu przed Sądem I instancji obejmują wynagrodzenie pełnomocnika procesowego ustalone stosownie do treści § 6 pkt 3 w zw. z § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (T.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 490 z późn. zm.).

Wobec uwzględnienia środka zaskarżenia, opierając się na wyżej przywołanych przepisach Kodeksu postępowania cywilnego, powoda należało obciążyć także kosztami postępowania apelacyjnego poniesionymi przez pozwaną. Stanowiła je opłata od apelacji oraz wynagrodzenie pełnomocnika ustalone na podstawie § 2 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804 z późn. zm.).

SSR del.(...)SSO (...)SSO (...)